

USVOJENI TEKSTOVI

P8_TA(2018)0056

Stanje temeljnih prava u EU-u u 2016.

Rezolucija Europskog parlamenta od 1. ožujka 2018. o stanju temeljnih prava u Europskoj uniji u 2016. godini (2017/2125(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji i Ugovor o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir upućivanja na stanje temeljnih prava u Europskoj uniji u prethodnim izvješćima,
- uzimajući u obzir postojeće rezolucije Europskog parlamenta i drugih europskih i međunarodnih institucija i agencija,
- uzimajući u obzir različita izvješća pojedinih nacionalnih, europskih i međunarodnih nevladinih organizacija,
- uzimajući u obzir rad Agencije Europske unije za temeljna prava (FRA), Vijeća Europe i Venecijanske komisije,
- uzimajući u obzir sudsku praksu Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava,
- uzimajući u obzir rad Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove, Odbora za ustavna pitanja, Odbora za prava žena i jednakost spolova, Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja te Odbora za predstavke,
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 2000/43/EZ od 29. lipnja 2000. o provedbi načela jednakog postupanja prema osobama bez obzira na njihovo rasno ili etničko podrijetlo, Direktivu Vijeća 2000/78/EZ od 27. studenoga 2000. o uspostavi općeg okvira za jednako postupanje pri zapošljavanju i obavljanju zanimanja te Direktivu 2013/33/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju standarda za prihvata podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu,
- uzimajući u obzir zajedničku izjavu afričkih i europskih čelnika o stanju migranata u Libiji od 1. prosinca 2017. nakon sastanka na vrhu Afričke unije i Europske unije u Abidjanu,
- uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,

- uzimajući u obzir izvješće Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (A8-0025/2018),
- A. budući da je temelj europske integracije poštovanje i promicanje ljudskih prava, temeljnih sloboda, demokracije, vladavine prava te vrijednosti i načela utvrđenih u Ugovorima EU-a, Povelji EU-a o temeljnim pravima i međunarodnim instrumentima u području ljudskih prava;
- B. budući da se, u skladu s člankom 2. Ugovora o Europskoj uniji (UEU), EU temelji na vrijednostima poštovanja ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, jednakosti, vladavine prava i ljudskih prava, uključujući prava pripadnika manjina, što su vrijednosti zajedničke svim državama članicama, koje su EU i svaka pojedina država članica dužne dosljedno poštovati i aktivno promicati u svim svojim unutarnjim i vanjskim politikama; budući da se u članku 17. UEU-a navodi da Komisija mora osigurati primjenu Ugovorâ;
- C. budući da je poštovanje vladavine prava preduvjet za zaštitu ljudskih prava te budući da države članice imaju krajnju odgovornost za zaštitu ljudskih prava svih ljudi usvajanjem i provedbom međunarodnih sporazuma i konvencija o ljudskim pravima; budući da vladavinu prava i temeljna prava treba stalno učvršćivati; budući da svako dovođenje u pitanje tih načela ne šteti samo određenoj državi članici nego i Uniji u cjelini;
- D. budući da je pristupanje EU-a Konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda ugovorna obveza u skladu s člankom 6. stavkom 2. UEU-a;
- E. budući da je potrebno posvetiti posebnu pozornost zaštiti ljudskih prava najranjivijih skupina;
- F. budući da problematično upravljanje u nekim državama članicama ukazuje na selektivni pristup koristima i odgovornostima nekih država članica EU-a, a da se odbijanjem tih država da u potpunosti postupaju u skladu s europskim pravom, diobom vlasti, neovisnošću pravosuđa i predvidivošću djelovanja države dovodi u pitanje vjerodostojnost Europske unije kao područja prava;
- G. budući da se dolazak migranata i tražitelja azila tijekom 2016. nastavio¹; budući da velik broj njih dolazi krajnje opasnim putovima, da svoj život stavljaju u ruke krijumčarima i kriminalcima te su ranjivi u pogledu nasilja, zlorabe i iskorištavanja; budući da su prema podacima UNHCR-a 27 % svih migranata koji pristižu u Europu preko Sredozemlja djeca; budući da, prema izvješćima UNICEF-a i Međunarodne organizacije za migracije, otprilike četvrtina adolescenata ispitana na središnjoj sredozemnoj ruti nikada nije pohađala školu;
- H. budući da su 2016. rasističke i ksenofobne reakcije protiv izbjeglica, tražitelja azila i migranata bile vrlo rasprostranjene te budući da se osobito ranjiva populacija i dalje suočavaju s visokim razinama diskriminacije, nasilja i ponovnog traumatiziranja tijekom postupka azila;
- I. budući da se u pogledu velikog migracijskog pritiska kojem su posljednjih nekoliko godina izložene određene države članice zahtijeva primjena istinske europske

---

¹ http://migration.iom.int/docs/2016_Flows_to_Europe_Overview.pdf

solidarnosti radi otvaranja odgovarajućih prihvatnih objekata za one kojima je to najpotrebnije i za najranjivije; budući da je velik broj njih prepušten na milost i nemilost krijumčarima i kriminalcima te su ranjivi u pogledu povrede prava, uključujući nasilje, zlouporabu i iskorištavanje;

- J. budući da su žene i djeca u većoj opasnosti od trgovine ljudima, iskorištavanja i seksualnog zlostavljanja trgovaca ljudima te stoga postoji potreba za uspostavljanjem i jačanjem sustava za zaštitu djece kako bi se spriječilo i reagiralo na nasilje, zlostavljanje, zanemarivanje i iskorištavanje djece, u skladu s obvezama utvrđenima u Akcijskom planu iz Vallette;
- K. budući da se zbog trenutačnog vala terorističkih napada diljem EU-a razvilo opće nepovjerenje prema građanima EU-a i migrantima muslimanske vjeroispovijesti i da neke političke stranke iskorištavaju to nepovjerenje i koriste retoriku izolacionizma i mržnje prema drugome;
- L. budući da se sustavnim proglašavanjem izvanrednog stanja te izvanrednim sudskim i administrativnim mjerama i graničnim kontrolama ne postiže mnogo u odvratanju terorista koji su često osobe s dugotrajnim boravkom u državama članicama EU-a, pa čak i njihovi građani;
- M. budući da političke mjere koje mnoge države članice poduzimaju u kontekstu dolaska tražitelja azila i migranata obuhvaćaju ponovno uvođenje kontrola na unutarnjim granicama schengenskog prostora, koje se sve više doživljavaju kao trajno, a ne privremeno stanje;
- N. budući da govor mržnje obuhvaća sve oblike izražavanja, na internetu i izvan njega, kojima se šire, potiču, promiču ili opravdavaju rasna mržnja, ksenofobija ili predrasude o nečijem spolu, rasi, boji kože, etničkom ili socijalnom podrijetlu, genetskim osobinama, jeziku, vjeri ili uvjerenju, političkom ili bilo kojem drugom mišljenju, pripadnosti nacionalnoj manjini, imovini, rođenju, invaliditetu, dobi ili seksualnoj orijentaciji, ili ostali oblici mržnje utemeljeni na netoleranciji, uključujući političke stranke i političke vođe koji promiču rasističke i ksenofobne ideje, politiku, govore i prakse te šire lažne vijesti; budući da razvoj novih vrsta medija olakšava govor mržnje na internetu; budući da je po mišljenju Vijeća Europe zbog govora mržnje na internetu potrebno dodatno razmatranje i djelovanje radi zakonskog reguliranja i pronalaženja novih načina borbe protiv govora mržnje;
- O. budući da postoji rizik da se porast rasno ili rodno uvjetovane mržnje, nasilja i ksenofobije u državama članicama počne smatrati normalnim, bez obzira na to izražava li se djelima počinjenima iz mržnje, lažnim vijestima, anonimnim porukama mržnje na društvenim mrežama i ostalim internetskim platformama, prosvjedima ili političkom propagandom;
- P. budući da moderna društva ne mogu funkcionirati i razvijati se bez slobodnog, neovisnog, profesionalnog i odgovornog sustava masovnih medija utemeljenog na načelima kao što su provjera činjenica, spremnost na iznošenje niza utemeljenih mišljenja, zaštita povjerljivosti medijskih izvora i sigurnost novinara, kao i zaštita slobode izražavanja i načini ograničavanja lažnih vijesti; budući da javni mediji imaju ključnu ulogu u jamčenju neovisnosti medija;

- Q. budući da se u svim novijim izvješćima međunarodnih i europskih agencija i organizacija te nevladinih organizacija navodi da je u mnogim područjima ostvaren napredak; međutim budući da se u nekim državama članicama i dalje krše temeljna prava, među ostalim diskriminacijom manjina, korupcijom, toleriranjem govora mržnje, uvjetima u pritvoru i životnim uvjetima za migrante;
- R. budući da se u izvješću Agencije Europske unije za temeljna prava iz ožujka 2014. naslovljenom „Nasilje nad ženama – istraživanje provedeno diljem EU-a” navodi da je jedna trećina svih žena u Europi najmanje jedanput tijekom svoje odrasle dobi doživjela fizičko ili seksualno nasilje te da je 20 % žena doživjelo uznemiravanje na internetu; budući da je nasilje nad ženama i rodno utemeljeno nasilje, tjelesno i psihološko, raširena pojava u EU-u te se treba tumačiti kao ekstreman oblik diskriminacije koji utječe na žene na svim razinama društva; budući da su potrebne dodatne mjere kako bi se žene žrtve nasilja potaknule da prijave svoje iskustvo i potraže pomoć;
- S. budući da je poštovanje prava pripadnika manjina i prava na jednako postupanje jedno od temeljnih načela EU-a; budući da oko 8 % građana EU-a pripada nacionalnoj manjini te da oko 10 % njih govori regionalnim jezikom ili jezikom manjine; budući da trenutačno, osim postupaka zbog povrede, EU ima samo instrumente ograničene učinkovitosti za reagiranje na sustavne i institucionalne slučajeve diskriminacije, rasizma i ksenofobije u pogledu manjina; budući da među državama članicama postoje razlike u priznavanju manjina i poštovanju njihovih prava; budući da su, unatoč brojnim pozivima Komisije, poduzeti samo ograničeni koraci da se zajamči učinkovita zaštita manjina;
- T. budući da digitalni mediji djeci pružaju goleme mogućnosti; međutim budući da se djeca istodobno suočavaju s novim rizicima; budući da bi djecu trebalo obrazovati o njihovim temeljnim pravima u digitalnom svijetu kako bi on za njih bio sigurniji; budući da su linije za pomoć djeci ključno sredstvo u slučajevima povezanim s kršenjem prava djece; budući da razvoj digitalne pismenosti, uključujući medijsku i informacijsku pismenost, treba promicati u okviru osnovnoškolskih nastavnih planova i od najranijih faza obrazovanja; budući da temeljna prava na internetu treba promicati i štiti na isti način i u istoj mjeri kao i izvan njega;
- U. budući da su 2016. usluge e-uprave postale dostupnije u cijelom EU-u; budući da se europskim portalom e-pravosuđe građanima i pravnim stručnjacima omogućuje pristup informacijama o europskim i nacionalnim sudskim postupcima i funkcioniranju pravosuđa;

Vladavina prava

1. izjavljuje da se ni nacionalnom suverenosti ni supsidijarnosti ne može opravdati ili ozakoniti sustavno odbijanje neke države članice da poštuje temeljne vrijednosti Europske unije kojima su nadahnuti uvodni članci Ugovora EU-a koje su sve države članice dobrovoljno potpisale i koje su se obvezale poštovati;
2. napominje da pitanje toga poštuju li države članice kriterije iz Kopenhagena u trenutku pristupanja Uniji mora podlijegati stalnom nadzoru i stalnom dijalogu u Parlamentu, Komisiji i Vijeću te među njima;
3. podsjeća da u skladu s člankom 17. stavkom 1. UEU-a Komisija kao zaštitnica Ugovora

ima legitimitet i nadležna je pobrinuti se da sve države članice poštuju načela vladavine prava i ostale vrijednosti iz članka 2. UEU-a; stoga smatra da se mjerama koje Europska komisija poduzima kako bi ispunila tu zadaću i osigurala da se i dalje ispunjavaju uvjeti koji su postojali prije pristupanja određene države članice Uniji ne povređuje suverenost država članica; podsjeća na odgovornost Vijeća da se i ono bavi pitanjima vladavine prava i upravljanja; pozdravlja ideju o održavanju redovitih razgovora o vladavini prava u Vijeću za opće poslove te poziva Vijeće da nastavi djelovati u tom smjeru kako bi se omogućilo redovito ocjenjivanje svake države članice;

4. prima na znanje napore Komisije da se zajamči da sve države članice u potpunosti poštuju vladavinu prava, ali skreće pozornost i na nedjelotvornost instrumenata koji se koriste u tu svrhu; smatra da treba istražiti sve mogućnosti za dijalog, ali da se njihova primjena ne treba beskonačno produžavati ako se ne ostvare opipljivi rezultati; ustraje u tome da primjenu članka 7. UEU-a više ne treba smatrati samo teoretskim pretpostavkom nego ga treba primjenjivati u slučaju neuspjeha svih ostalih sredstava; u tom kontekstu podsjeća da aktiviranje članka 7. ne znači automatski nametanje sankcija predmetnoj državi članici;
5. ističe da je Europskoj uniji potreban zajednički pristup upravljanju demokratskom državom i primjeni temeljnih vrijednosti koji još ne postoji te da se on mora razvijati i o njemu se mora odlučivati na demokratski način objedinjavanjem iskustava iz područja europskog upravljanja; smatra da taj zajednički pristup upravljanju treba obuhvaćati zajedničko poimanje uloge većine u demokratskom sustavu kako bi se spriječila zlouporaba koja bi mogla dovesti do tiranije većine;
6. podsjeća na neodvojivu vezu koja postoji između vladavine prava i temeljnih prava; primjećuje znatno mobiliziranje građana EU-a koje pokazuje njihovu jaku privrženost temeljnim pravima i europskim vrijednostima; u tom kontekstu podsjeća da je potrebno još više podizati razinu svijesti svih Europljana o zajedničkim vrijednostima EU-a i Povelji;
7. smatra da se različitim tumačenjima i nepoštovanjem vrijednosti iz članka 2. UEU-a slabi kohezija europskog projekta te narušavaju prava svih građana Europe i uzajamno povjerenje koje treba postojati među državama članicama;
8. podsjeća na Rezoluciju Europskog parlamenta od 25. listopada 2016.¹ u kojoj Parlament preporučuje uspostavu mehanizma EU-a za demokraciju, vladavinu prava i temeljna prava; ističe da bi taj mehanizam imao središnju ulogu u koordiniranom europskom pristupu upravljanju, što trenutačno ne postoji; potiče Komisiju da iznese prijedlog u cilju uspostave tog mehanizma u skladu s načelima supsidijarnosti i proporcionalnosti;
9. ističe da bi rezultat šireg okvira za praćenje vladavine prava bila bolja usklađenost postojećih instrumenata, bolja učinkovitost i godišnje uštede; ističe važnost korištenja različitih i neovisnih izvora tijekom cijelog procesa praćenja; ponovno ističe važnost sprečavanja kršenja temeljnih prava umjesto da se na njega reagira nakon što se ponovi;
10. snažno osuđuje sve veća ograničenja u pogledu slobode okupljanja, pri čemu u nekim slučajevima vlasti provode mjere nasilja protiv prosvjednika; ponovno potvrđuje ključnu ulogu temeljnih sloboda u funkcioniranju demokratskih društava i poziva

---

¹ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0409.

Komisiju da preuzme aktivnu ulogu u promicanju tih prava u skladu s međunarodnim standardima u području ljudskih prava;

11. ističe da je pravo pristupa pravosuđu ključno za zaštitu svih temeljnih prava, demokracije i vladavine prava;
12. ističe da u svojoj Rezoluciji od 25. listopada 2016. poziva Komisiju da razvije i provede kampanju za podizanje razine osviještenosti kako bi građani i stanovnici Unije mogli u potpunosti uživati svoja prava koja proizlaze iz Ugovorâ i Povelje o temeljnim pravima (npr. sloboda izražavanja, sloboda okupljanja i pravo na glasovanje) te da pruži informacije o pravima građana na pravnu zaštitu i načinima pokretanja sudskog spora u slučajevima povezanim s kršenjem načela demokracije, vladavine prava i temeljnih prava od strane nacionalnih vlada ili institucija Unije;
13. poziva Komisiju kao čuvaricu Ugovorâ da u suradnji s Agencijom Europske unije za temeljna prava (FRA) uspostavi ažurirane baze podataka o stanju temeljnih prava u pojedinačnim državama članicama;
14. podsjeća na to da korupcija ugrožava vladavinu prava, demokraciju, ljudska prava i jednako postupanje prema svim građanima; ponavlja da je korupcija opasnost za dobro upravljanje te za pravedan i socijalni pravosudni sustav te da se zbog nje usporava gospodarski razvoj; poziva države članice i institucije EU-a da intenziviraju borbu protiv korupcije redovitim praćenjem načina korištenja nacionalnih sredstava i sredstava EU-a;
15. ističe ključnu ulogu svjedoka i osoba koje surađuju s pravosuđem kako bi se zajamčili progon i kažnjavanje aktivnosti zločinačkih organizacija ili ozbiljnih kršenja vladavine prava;
16. poziva države članice da omoguće brzu uspostavu Ureda europskog javnog tužitelja;

Migracija i integracija

17. napominje da su pokretači migracije u trećim zemljama uglavnom nasilni sukobi, progon, neravnopravnost, terorizam, represivni režimi, prirodne katastrofe, krize koje su prouzročili ljudi i kronično siromaštvo;
18. podsjeća da tražitelji azila i migranti i dalje ginu i suočavaju s višestrukim opasnostima dok pokušavaju nezakonito prijeći vanjske granice EU-a;
19. izražava zabrinutost zbog činjenice da je nekoliko država članica postrožilo svoj politički pristup azilu i migraciji te da određene države članice ne ispunjavaju u potpunosti svoje obveze u tim područjima;
20. poziva EU i države članice da solidarnost i poštovanje temeljnih prava migranata i tražitelja azila postave u središte migracijskih politika EU-a;
21. poziva države članice da potpuno poštuju i provode doneseni paket o zajedničkom europskom sustavu azila i zajedničko zakonodavstvo u području migracije, posebno kako bi zaštitile tražitelje azila od nasilja, diskriminacije i ponovnog traumatiziranja tijekom postupka azila te kako bi posebnu pozornost posvetile ranjivim skupinama; podsjeća da djeca čine gotovo trećinu tražitelja azila i da su osobito ranjiva; poziva EU i

njegove države članice da ojačaju napore kako bi se spriječili nestanci maloljetnika bez pratnje;

22. pozdravlja suradnju Agencije za temeljna prava i FRONTEX-a pri sastavljanju priručnika o postupanju s djecom na kopnenim granicama;
23. zabrinut je zbog velikih razlika u uvjetima prihvata određenih država članica, pri čemu neke od njih ne jamče odgovarajuće i dostojanstveno postupanje prema podnositeljima zahtjeva za međunarodnu zaštitu;
24. oštro osuđuje porast trgovine ljudima čiji počinitelji, uključujući dužnosnike i vladina tijela, trebaju odgovarati i biti privedeni pravdi te potiče države članice da poboljšaju suradnju i pojačaju borbu protiv organiziranog kriminala, uključujući krijumčarenje migranata i trgovanje ljudima, ali i iskorištavanje, prisilni rad, seksualno zlostavljanje i mučenje, a da pritom stalno pružaju zaštitu žrtvama;
25. podsjeća da su žene i djeca u većoj opasnosti od trgovine ljudima, iskorištavanja i seksualnog zlostavljanja koje provode trgovci ljudima;
26. smatra da za migraciju trebaju biti dostupni sigurni i zakoniti putovi i da je najbolji način zaštite prava osoba koje ne mogu zakonito ući u Europu rješavanje problema temeljnih uzroka migracijskih tokova, pronalaženje održivih rješenja za sukobe te razvijanje suradnje i partnerstva; smatra da bi to trebalo pridonijeti brzom i snažnom razvoju zemalja podrijetla i tranzitnih zemalja razvojem lokalnih gospodarstava te pružanjem novih mogućnosti na licu mjesta, ali i ulaganjem u sustave azila tranzitnih zemalja koje u potpunosti poštuju međunarodno pravo i temeljna prava u tom području;
27. poziva EU i države članice da jačaju sigurne i zakonite putove za izbjeglice, a posebno da povećaju broj mjesta za preseljenje koja se nude najranjivijim izbjeglicama;
28. podsjeća da se politika vraćanja mora provoditi uz potpuno poštovanje temeljnih prava migranata, uključujući pravo na zabranu prisilnog vraćanja; smatra da posebnu pozornost treba posvetiti zaštiti dostojanstva osoba koje se vraćaju te u tom pogledu poziva na poticanje dobrovoljnog povratka i jačanje pomoći za reintegraciju u društva podrijetla;
29. ističe da EU treba promicati politiku prihvata i integracije u svim državama članicama i da je neprihvatljivo da neke države članice tvrde da migracija nije njihov problem; ističe činjenicu da u svim migracijskim i integracijskim politikama treba osigurati poštovanje načela jednakog postupanja i nediskriminacije; pozdravlja osnivanje Europske mreže za integraciju i preporučuje da se poboljša razmjena najboljih praksi među državama članicama u području integracije;
30. podsjeća da je migrantima, kako djeci tako i odraslima, važno pružiti obrazovanje koje je uvjet za njihovu integraciju u društvo domaćina; inzistira na njihovim posebnim potrebama, posebno u pogledu učenja jezika; ističe potrebu da se u svim državama članicama poduzmu mjere kako bi im se pružila zdravstvena skrb, dobri životni uvjeti i mogućnost spajanja sa svojim obiteljima;
31. ističe potrebu da se stanovništvu pruže obrazovni resursi za međukulturni dijalog;
32. ističe potrebu da se u svim državama članicama poduzmu prioritetne mjere kako bi se

svoj djeci migrantima pružili odgovarajući i dostojanstveni uvjeti prihvata, tečajevi jezika, osnove međukulturnog dijaloga, obrazovanje i stručno osposobljavanje;

33. poziva države članice da poboljšaju svoje usluge zaštite djece, uključujući one koje se odnose na djecu tražitelje azila, izbjeglice i migrante; potiče Komisiju da iznese koherentan koncept sustava skrbništva radi zaštite najboljih interesa maloljetnika bez pratnje; poziva na razvoj i uspostavu posebnih postupaka kako bi se zajamčila zaštita sve djece, u skladu s Konvencijom UN-a o pravima djeteta;
34. ističe da je apsolutno nužna najučinkovitija moguća integracija osoba različite vjerske pripadnosti u europsko društvo, uključujući osobe koje već dugo žive u Europskoj uniji;
35. ističe da bi se razvojem strategija socijalne uključenosti i obrazovanja te politika kojima se rješava problem diskriminacije i isključivanja moglo spriječiti pridruživanje ranjivih pojedinaca nasilnim ekstremističkim organizacijama;
36. preporučuje da se sigurnosni pristupi rješavanju problema svih oblika radikalizacije i terorizma u Europi, posebno oni u području pravosuđa, dopune dugoročnim politikama za sprečavanje radikalizacije i novačenja građana EU-a koje provode nasilne ekstremističke organizacije;
37. zabrinut je zbog zabrinjavajućeg porasta u izražavanju mržnje i govora mržnje te širenju lažnih vijesti; osuđuje slučajeve zločina iz mržnje i govor mržnje potaknute rasizmom, ksenofobijom, vjerskom netolerancijom ili predrasudama na temelju invaliditeta, seksualne orijentacije ili rodnog identiteta osoba, koji su svakodnevna pojava u EU-u; ističe da se tolerancijom prema širenju govora mržnje i lažnih vijesti potiče populizam i ekstremizam; smatra da se sustavnim građanskopravnim ili kaznenopravnim mjerama može zaustaviti taj štetni trend;
38. ističe da je namjerno širenje lažnih informacija o bilo kojoj kategoriji osoba koje žive u EU-u, vladavini prava ili temeljnim pravima golema prijetnja za demokratske vrijednosti i jedinstvo EU-a;
39. podsjeća da društvene mreže i zajamčena anonimnost na brojnim medijskim platformama potiču mnoge oblike izražavanja mržnje, uključujući krajnji desni i džihadistički ekstremizam, te podsjeća da internet ne može biti područje bez zakona;
40. podsjeća da su sloboda izražavanja, informiranja i medija temeljne za osiguravanje demokracije i vladavine prava; oštro osuđuje nasilje, pritisak ili prijetnje novinarima i medijima, uključujući prijetnje povezane s objavljivanjem informacija o kršenju temeljnih prava;
41. osuđuje to da se govor mržnje koji sponzoriraju ili podržavaju tijela, političke stranke ili politički čelnici, a koji prijavljuju društveni mediji počinje smatrati normalnim;
42. podsjeća da borba protiv tih pojava počiva na obrazovanju i podizanju razine javne osviještenosti; poziva države članice da u školama uvedu programe podizanja razine osviještenosti i poziva Komisiju da pruži podršku naporima država članica u tom području, osobito izradom smjernica za njihovu izradu;
43. smatra da među zaposlenicima policije i sudskih vlasti država članica treba sustavno podizati razinu osviještenosti o govoru mržnje te da žrtve tih kaznenih radnji treba

savjetovati i poticati na prijavljivanje takvih nedjela; poziva na osposobljavanje policijskih službenika u cijelom EU-u radi učinkovite borbe protiv zločina iz mržnje i govora mržnje; ističe da to osposobljavanje treba provoditi Agencija Europske unije za osposobljavanje u području izvršavanja zakonodavstva (CEPOL) te da se ono treba temeljiti na najboljim praksama na nacionalnoj razini i na radu FRA-a;

44. pozdravlja činjenicu da je Komisija osnovala skupinu na visokoj razini za borbu protiv rasizma, ksenofobije i ostalih oblika netolerancije;
45. poziva tu skupinu na visokoj razini koju je osnovala Komisija da osobito radi na usklađivanju definicije „zločina iz mržnje” i „govora mržnje” diljem Europe; smatra da bi se ona trebala baviti i rješavanjem problema govora mržnje i poticanja na nasilje koji se pripisuju političarima;
46. poziva da se ta pojava zaustavi poboljšanim nadzorom, istragom i progonom autora govora ili riječi koji nisu u skladu s europskim zakonima, a koje će provoditi nadležna pravosudna tijela, te da se istodobno štiti sloboda govora i pravo na privatnost, u suradnji s civilnim društvom i trgovačkim društvima koja se bave informacijskom tehnologijom;
47. u tom kontekstu poziva Komisiju da predloži preinaku Okvirne odluke Vijeća o suzbijanju određenih oblika i načina izražavanja rasizma i ksenofobije kazneno-pravnim sredstvima kako bi se obuhvatili ostali oblici kaznenih djela motiviranih predrasudama;

Diskriminacija

48. osuđuje svaki oblik diskriminacije na bilo kojoj osnovi, kao što su predrasude o nečijem spolu, rasi, boji kože, etničkom ili socijalnom podrijetlu, genetskim osobinama, jeziku, vjeri ili uvjerenju, političkom ili bilo kojem drugom mišljenju, pripadnosti nacionalnoj manjini, imovini, rođenju, invaliditetu, dobi ili seksualnoj orijentaciji, kako je navedeno u članku 21. Povelje, ili svaki drugi oblik netolerancije ili ksenofobije te podsjeća na članak 2. UEU-a;
49. priznaje da su sekularnost, u smislu stroge odvojenosti crkve i države, i neutralnost države ključni u zaštiti slobode vjere ili uvjerenja, čime se jamči jednako postupanje prema svim vjerama i uvjerenjima i borba protiv diskriminacije na osnovi vjere ili uvjerenja;
50. napominje da se još čeka da Vijeće odobri predloženu Direktivu iz 2008. o jednakom postupanju; ponovno poziva Vijeće da što prije donose svoje stajalište o tom prijedlogu;
51. podsjeća na obvezu država članica da u cijelosti provedu Direktivu 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji na slobodno kretanje i boravište na području države članice;
52. podsjeća da su ljudska prava univerzalna i da niti jedna manjina ne bi smjela biti izložena diskriminaciji; ističe da su prava manjina neotuđiv dio načela vladavine prava; napominje da postoji veća opasnost od povrede prava manjina kad se ne poštuje vladavina prava;
53. osuđuje slučajeve diskriminacije, segregacije, govora mržnje, kaznenih djela motiviranih mržnjom i socijalnu isključenost s kojima se suočavaju Romi; osuđuje

trajnu diskriminaciju Roma u pogledu pristupa stanovanju, zdravstvenoj skrbi, obrazovanju i tržištu rada; podsjeća da bi svi europski građani trebali imati jednaku potporu i zaštitu neovisno o svojem etničkom podrijetlu;

54. poziva Komisiju i države članice da prikupe pouzdane i usporedive podatke o jednakosti savjetujući se s predstavnicima manjina kako bi se utvrdile nejednakosti i diskriminacija;
55. poziva države članice da razmjenjuju primjere dobre prakse i primjenjuju iskušana i dokazana rješenja za probleme s kojima se suočavaju manjine u cijeloj Europskoj uniji;
56. ustraje u važnosti provođenja politika jednakosti kojima se svim etničkim, kulturnim ili vjerskim manjinama omogućuje neosporno uživanje temeljnih prava;
57. potiče države članice koje to još nisu učinile da ratificiraju Okvirnu konvenciju za zaštitu nacionalnih manjina i Europsku povelju o regionalnim ili manjinskim jezicima; nadalje podsjeća na potrebu za provedbom načela uspostavljenih u okviru Organizacije za europsku sigurnost i suradnju (OESS);
58. potiče države članice da na odgovarajući način razmotre prava manjina, osiguraju pravo na uporabu manjinskog jezika i zaštite jezičnu raznolikost u Uniji; poziva Komisiju da učvrsti svoj plan za promicanje podučavanja i uporabe regionalnih jezika, kao potencijalni način za suzbijanje jezične diskriminacije u EU-u;
59. potiče ideju da se u školski program uvede obuka o vrijednosti tolerancije kako bi se djeci osigurala sredstva koja su im potrebna za uočavanje svih oblika diskriminacije, bez obzira na to je li ona usmjerena protiv muslimana, Židova, stanovnika Afrike, Roma, pripadnika zajednice LGBTI ili bilo koje druge manjine;
60. poziva Komisiju da objavi najbolje prakse država članica za rješavanje problema rodnih stereotipa u školi;
61. žali zbog činjenice da su pripadnici zajednice LGBTI izloženi zlostavljanju i uznemiravanju te da se suočavaju s diskriminacijom u raznim aspektima života;
62. osuđuje sve oblike diskriminacije pripadnika zajednice LGBTI; potiče države članice da donesu zakone i politike za borbu protiv homofobije i transfobije;
63. potiče Komisiju da iznese plan kojim se jamče jednaka prava i mogućnosti za sve građane, uz poštovanje nadležnosti država članica, te da nadzire pravilno prenošenje i provedbu zakonodavstva EU-a koje se odnosi na prava pripadnika zajednice LGBTI; poziva Komisiju i države članice da blisko surađuju s organizacijama civilnog društva koje se bore za prava pripadnika zajednice LGBTI;
64. poziva države članice koje su donijele zakonodavstvo o istospolnim partnerstvima i/ili brakovima da priznaju odredbe sa sličnim učincima koje su donijele druge države članice; podsjeća na obvezu država članica da u cijelosti provedu Direktivu 2004/38/EZ, uključujući za istospolne parove i njihovu djecu; pozdravlja činjenicu da sve više država članica uvodi i/ili prilagođuje svoje zakone o kohabitaciji, civilnom partnerstvu i braku radi prevladavanja diskriminacije temeljene na seksualnoj orijentaciji koju proživljavaju istospolni parovi i njihova djeca te poziva ostale države članice da uvedu slične zakone; poziva Komisiju da iznese prijedlog za potpuno

međusobno priznavanje učinaka svih dokumenata o civilnom statusu u cijelom EU-u, uključujući pravno priznavanje roda, brakova i registriranih partnerstva, kako bi se smanjile diskriminirajuće pravne i administrativne prepreke za građane koji ostvaruju svoje pravo na slobodno kretanje;

65. pozdravlja inicijative kojima se zabranjuju konverzijske terapije nad pripadnicima skupine LGBTI i patologizacija identiteta transrodnih osoba te potiče sve države članice da usvoje slične mjere kojima se poštuje i čuva pravo na rodni identitet i rodno izražavanje;
66. izražava žaljenje zbog toga što se transrodne osobe i dalje smatraju duševno bolesnima u većini država članica te poziva te države da preispitaju nacionalne kataloge o duševnom zdravlju i razviju alternativne modele pristupa bez stigmatizacije, osiguravajući da medicinski neophodno liječenje bude dostupno svim transrodnim osobama; žali zbog činjenice da danas nekoliko država članica i dalje nameće zahtjeve transrodnim osobama, kao što su medicinske intervencije kako bi se priznao promijenjeni spol (među ostalim u putovnicama i službenim identifikacijskim dokumentima) i prisilna sterilizacija kao uvjet za promjenu spola; napominje da su takvi zahtjevi jasno kršenje ljudskih prava; poziva Komisiju da pruži smjernice državama članicama o najboljim modelima zakonskog priznavanja roda u Europi; poziva države članice da priznaju promjenu spola i osiguraju pristup brzim, dostupnim i transparentnim pravnim postupcima priznavanja roda bez medicinskih zahvata kao što su operacije ili sterilizacija ili psihijatrijski priistanak;
67. pozdravlja inicijativu Komisije da se inzistira na depatologizaciji transrodnih identiteta u reviziji Međunarodne klasifikacije bolesti Svjetske zdravstvene organizacije; poziva Komisiju da pojača napore kako bi se spriječilo da rodna varijabilnost u djetinjstvu prema Međunarodnoj klasifikaciji bolesti postane nova dijagnoza;
68. poziva Komisiju da prikuplja podatke o kršenju ljudskih prava s kojima se suočavaju interseksualne osobe u svim područjima života i da pruži smjernice državama članicama o najboljim praksama za zaštitu temeljnih prava interseksualnih osoba; žali zbog toga što je kirurška „normalizacija” interseksualne djece i dalje praksa u državama članicama EU-a unatoč tome što nije medicinski nužna, iako medicinski zahvati na djeci prouzrokuju dugoročne psihičke traume;
69. poziva države članice da u cijelosti provedu Direktivu o pravima žrtava¹ te utvrde i otklone nedostatke u svojim sustavima zaštite prava žrtava, pridajući pritom posebnu pozornost ranjivim skupinama kao što su djeca, manjinske skupine ili žrtve zločina iz mržnje;
70. hitno poziva EU i njegove države članice na borbu protiv svih oblika nasilja i diskriminacije nad ženama i kazneni progon počinitelja; posebno poziva države članice da se učinkovito bave posljedicama nasilja u obitelji i svih oblika seksualnog iskorištavanja, uključujući iskorištavanje izbjeglica i djece migranata te rani ili prisilni brak;

---

¹ Direktiva 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2001/220/PUP.

71. poziva države članice da razmjenjuju najbolje prakse te da policijskom i pravosudnom osoblju pružaju redovito osposobljavanje o novim oblicima nasilja nad ženama;
72. pozdravlja činjenicu da su sve države članice potpisale Istanbulsku konvenciju i da ju je potpisala Europska unija; poziva države članice koje je još nisu ratificirale da to učine;
73. ustraje u tome da države članice ojačaju svoje napore u borbi protiv seksualnog uznemiravanja i seksualne prisile;
74. podsjeća da je siromaštvo u starijoj životnoj dobi posebno zabrinjavajuće u slučaju žena jer stalne razlike u plaćama dovode do razlika u mirovinama;
75. poziva države članice da izrade odgovarajuće politike kako bi se pružila podrška starijim ženama i otklonili strukturni uzroci razlika u naknadama između muškaraca i žena;
76. ističe potrebu za okončavanjem diskriminacije osoba s invaliditetom, za pružanjem jednakih socijalnih i političkih prava, uključujući pravo glasa, kako je navedeno u Konvenciji UN-a o pravima osoba s invaliditetom;
77. prima na znanje da je spolno i reproduktivno zdravlje žena povezano s nizom ljudskih prava, uključujući pravo na život, pravo na slobodu od mučenja, pravo na zdravlje, pravo na privatnost, pravo na obrazovanje i pravo na zabranu diskriminacije; u tom pogledu ističe da osobe s invaliditetom imaju pravo uživati sva svoja temeljna prava na jednakoj osnovi kao i svi ostali;
78. poziva EU i njegove države članice da priznaju temeljno pravo na preventivnu zdravstvenu skrb; inzistira na tome da Unija mora imati ulogu u podizanju razine osviještenosti i promicanju najboljih praksi u tom području, među ostalim u kontekstu strategije EU-a za zdravlje te uz poštovanje nadležnosti država članica, s obzirom na to da je zdravlje temeljno ljudsko pravo nužno za ostvarivanje ostalih ljudskih prava; u tom pogledu podsjeća da je vrlo važna usklađenost i dosljednost vanjskih i unutarnjih politika EU-a u području ljudskih prava;
79. ističe da su svi sustavi nekritičkog masovnog nadzora teška povreda temeljnih prava građana; ističe da svaki zakonodavni prijedlog u državama članicama povezan s nadzornim mogućnostima obavještajnih službi treba uvijek biti u skladu s Poveljom te načelom nužnosti, proporcionalnosti i zakonitosti;
80. poziva Komisiju i države članice da promiču telefonske brojeve dežurne linije u slučaju nestanka djeteta (116 000) i linija za pomoć djeci (116 i 111) u javnosti i među relevantnim dionicama u okviru nacionalnih sustava zaštite djece; poziva države članice da osiguraju stalni pristup građana odgovarajućim uslugama prilagođenima djeci i dostupnima u cijelom EU-u 24 sata dnevno sedam dana u tjednu; poziva države članice i Komisiju da prema potrebi dodijele dovoljno sredstava;
81. hitno poziva institucije EU-a i države članice da udruže svoje napore u borbi protiv kršenja prava djeteta na internetu; ponavlja poziv državama članicama koje u svoje zakonodavstvo nisu prenijele i učinkovito provele Direktivu o suzbijanju seksualnog

- zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije da to učine¹; poziva države članice da povećaju pravnu sposobnost, tehničke mogućnosti i financijska sredstva tijela kaznenog progona kako bi se poboljšala suradnja, među ostalim i s Europolom, radi rješavanja problema te pojave; ističe ulogu stručnjaka koji rade s djecom u otkrivanju znakova fizičkog i psihičkog nasilja nad djecom, uključujući zlostavljanje na internetu; poziva države članice da osiguraju podizanje razine osviještenosti tih stručnjaka i da im se pruži odgovarajuće osposobljavanje;
82. uzima u obzir pozitivne trendove u nekim državama članicama u pogledu prava žrtava; napominje, međutim, da i dalje postoje očiti nedostaci kad je riječ o općim uslugama pružanja potpore žrtvama kaznenih djela;
83. pozdravlja Akcijski plan EU-a za e-upravu za razdoblje 2016. – 2020. i Akcijski plana za europsko e-pravosuđe (2014. – 2018.);
84. potiče Komisiju da imenuje koordinate EU-a za suzbijanje afrofobije i anticiganizma, koji će biti odgovorni za poboljšanje koordinacije i usklađivanja među institucijama EU-a, agencijama EU-a, državama članicama i međunarodnim akterima te za razvoj postojećih i novih politika EU-a za rješavanje problema afrofobije i anticiganizma; posebno ističe da uloga koordinatora EU-a za suzbijanje anticiganizma treba biti osnaživanje i dopunjavanje rada Odjela Komisije za nediskriminaciju i koordinaciju Roma jačanjem tima, dodjeljivanjem odgovarajućih sredstava i zapošljavanjem dodatnog osoblja radi osiguranja dovoljne razine kapaciteta za borbu protiv anticiganizma, podizanje razine osviještenosti o holokaustu nad Romima i promicanje obilježavanja sjećanja na holokaust; preporučuje donošenje europskih okvira za nacionalne strategije borbe protiv afrofobije, antisemitizma i islamofobije;
85. osuđuje korake koje su poduzele vlade država članica radi potkopavanja i demoniziranja civilnog društva i nevladinih organizacija; potiče države članice da pruže potporu organizacijama civilnog društva jer se one često bave važnim radom kojim se dopunjuju socijalne usluge države ili čak popunjavaju praznine koje države nisu popunile;
86. predlaže da se imenuje koordinator EU-a za civilni prostor i demokraciju čiji će zadatak biti koordinacija rada EU-a i država članica u tom području te koji će istodobno imati nadzornu ulogu i biti kontaktna točka nevladinih organizacija za incidente povezane s uznemiravanjem kojima se ograničava njihov rad;
87. poziva Komisiju da utvrdi smjernice u vezi sa sudjelovanjem civilnog društva i pokazatelje za civilni prostor;
-
- ◦
88. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.

---

¹ Direktiva 2011/93/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije, te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2004/68/PUP (SL L 335, 17.12.2011., str. 1.).